

Uit de Natuurbescherming

Ruilverkaveling Beneden-Dinkel uit de hand gelopen

Het gesprek over de wenselijkheid van ruilverkavelingen in een zo rijk met landschap-schoon bedeelde streek als Twente is weer danig op gang gekomen door hetgeen zich daar in het vroege voorjaar van 1964 heeft afgespeeld in de ruilverkaveling Beneden-Dinkel. Duizenden bomen (meest eiken), die het „coulissenlandschap” in oostelijk Twente zijn schoonheid gaven, zijn in een korte spanne tijds door ongeruste boeren geveld. De coulissen zijn gevallen zonder dat tijdig is ingegrepen, hetgeen zonder meer laakbaar is. De boeren, die met motorzagen de eiken te lijf gingen, hebben de Ruilverkavelingswet overtreden. In het stadium waarin de nieuwe kavels voorlopig verdeeld werden hebben zij handelingen gepleegd, welke de waarde van hun eigen of gepachte onroerende goe-deren veranderd hebben. Vermoedelijk in de vrees tekort gedaan te worden in de com-pensatie voor hun houtwallen, hebben zij deze snel geveld, hopende er financieel wijzer van te worden. Een volkomen onttakeld landschap was het resultaat.

Bij iedere ruilverkaveling behoort een plaatselijke commissie, bestaande uit boeren en grondeigenaren, en gepresideerd of bijgestaan door een landmeetskundige. Naar de mening van de georganiseerde natuurbescherming nu heeft de plaatselijke commissie Beneden-Dinkel gefaald. Weliswaar deelde zij de belanghebbenden mede dat alle houtvellingen aan haar gemeld moesten worden, maar toen de tragische kap-epidemie vlot door het ruilverkavelingsblok waarde, heeft zij verzuimd in te grijpen.

Nadat de Algemene Inspectiedienst van het Ministerie van Landbouw reeds vele boeren wegens overtreding van de Boswet had geverbaliseerd, bleek het slechten van nog meer houtwallen door te gaan. Weliswaar niet door de boeren, doch door de uitvoerder van de ruilverkaveling. Wellicht met opzet waren in het veld de nieuwe kavelgrenzen zo gelegd dat boomgroepen, welke volgens het landschapsplan gespaard hadden moeten blijven, gekapt konden worden.

Een ander voorbeeld van het door de plaatselijke commissie gevoerd beleid biedt de omgeving van het natuurmonument de Bergvennen, grotendeels eigendom van de Stich-ting Het Overijsselsch Landschap. Het omringende landschap van de (gespaarde) vennen is op twee wijzen ontluisd. Ten zuiden van het reservaat heeft men aan een particulier een stuk natuurgebied toegewezen om er een kampeercentrum te stichten, terwijl het terrein juist ten noorden van de vennen is ontgonnen. Van het vroegere, ongerepte landschap is hier niet veel overgebleven.

Dit complex van schandelijke daden was voor het lid van de Tweede Kamer, Jhr. Mr. M. van der Goes van Naters, aanleiding in april van dit jaar een reeks vragen te richten aan de minister van Landbouw en Visserij, aan de minister van Volkshuisvesting en Bouwnijverheid en aan de Staatssecretaris van O., K. en W. Het feit dat de bewindslieden nog steeds niet geantwoord hebben wijst erop dat er stevig op de zaak wordt gestudeerd.

Intussen zien de natuurbeschermers met grote bezorgdheid een nieuwe ruilverkaveling ten westen van het blok Beneden-Dinkel voorbereiden. Men vraagt zich af of, gezien de opgedane ervaringen, uitvoering van deze ruilverkaveling Agelo-Reutum nog meer aan-slagen op het Twentse landschap zal inhouden. De heer Van der Goes van Naters heeft in zijn vragen reeds opschorting van deze nieuwe ruilverkaveling bepleit.

Het ware te wensen dat er in plaats van de gebruikelijke doodoeners nu eens een duidelijke uitspraak over de ruilverkavelingskwestie in deze streek verstrekt werd. Het volledig falen van de procedure tot behoud van het landschapsschoon in de ruilver-kaveling Beneden-Dinkel noopt ertoe!

Augustus 1964

H. Haven

Kwesties als hierboven beschreven zullen zeker ter sprake komen op het Natuurbe-schermingsweekend dat gehouden wordt van 10—11 oktober te Weerselo.

Nadere gegevens hierover vindt u in het vorige nummer van Natura, blz. 98.